

Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans i també el responsable de la delegació de l'IEC a Palma.

Text del senyor Joaquim Molas i Batllori llegit pel senyor Manuel Jorba i Jorba en el Ple del dia 2 de febrer de 2015

Flocel Sabaté i Curull

Nascut a Igualada el 1962, es va formar a la Universitat de Barcelona, on es va doctorar el 1986. Professor de la Universitat de Lleida des del 1991, actualment n'és catedràtic d'història medieval. Ha impartit docència, com a professor convidat, a diverses universitats estrangeres: París I (Panthéon-Sorbona) (2003, 2004), ENS - Lettres et Sciences Humaines (2006), Poitiers (2007), Yale (2008), Universidad Nacional Autónoma de México (2009), Northúmbria (2010), Dresden (Technische Universität Dresden. Forschungsstelle für Vergleichende Ordensgeschichte) (2011) i Cambridge (2012).

La seva tasca investigadora s'ha centrat en l'estudi de l'agressivitat i els comportaments socials, l'administració de la justícia i l'articulació espacial del poder. Té una obra molt extensa, integrada per llibres, capítols de llibres i articles en revistes indexades. Entre els llibres sobresurten *L'expansió territorial de Catalunya (segles IX-XII): conquesta o repoblació?* (Lleida, 1996), *El territori de la Catalunya medieval. Percepció de l'espai i divisió territorial al llarg de l'edat mitjana* (Barcelona, 1997), *Història de Lleida. Alta edat mitjana* (Lleida, 2003) i *La feudalización de la sociedad catalana* (Granada, 2007).

Quant als articles, cal esmentar per la seva qualitat científica «Femmes et violence dans la Catalogne du XIVe siècle», *Annales du Midi*, 106 (1994), p. 277-316; «Discurs i estratègies del poder reial a Catalunya al segle XIV», *Anuario de Estudios Medievales*, 25 (1995), p. 617-646; (amb Paul Freedman) «Letter of Pope Innocent III

to the monastery of Sant Esteve de Banyoles (1216)», *Römische Historische Mitteilungen*, 38 (1996), p. 126-142; (amb Paul H. Freedmann) «Two twelfth-century papal letters to the collegiate church of Vilabertran (Catalonia)», *Archivum Historiae Pontificiae*, 37 (1999), p. 39-59; «L'apparition du féodalisme dans la péninsule Ibérique. État de la recherche au commencement du XXIe siècle», *Cahiers de Civilisation Médiévale*, 49 (2006), p. 49-69, i «The Catalonia of the 10th to 12th centuries and the historiographic definition of feudalism», *Catalan Historical Review*, 3 (2010), p. 31-54.

Dels seus nombrosos capítols de llibres mereixen ser retintguts: «Perpinyà, capital baixmedieval dels comtats de Rosselló i Cerdanya», *La Ciutat i els Poders (Actes del col·loqui del Sè Centenari de la Carta de Perpinyà)*, Louis Assier-Andrieu i Raymond Sala (ed.), Institut Català de Recerques en Ciències Socials (Universitat de Perpinyà), Perpinyà, 2000, p. 157-200; «Catalunya Medieval», *Història de Catalunya*, Albert Balcells (ed.), L'Esfera dels Llibres, Barcelona, 2004, p. 99-334; «États et alliances dans la Catalogne du bas Moyen-Âge», *Du contrat d'alliance au contat politique. Cultures et sociétés politiques dans la péninsule Iberique à la fin du Moyen Âge*, François Foronda, Ana Isabel Carrasco (dir.), Université Toulouse II - Le Mirail, Tolosa de Llenguadoc, 2007, p. 297-360; «La civiltà comunale del Medioevo nella storiografia spagnola: affinità e divergenze», *La civiltà comunale italiana nella storiografia internazionale*, Andrea Zorzi (dir.), Firenze University Press, Florència, 2008, p. 117-162; «Die Juden in der Krone Aragón: Der Zusammenbruch der Koexistenz», *Integration, Segregation, Vertreibung: Religiöse Minderheiten und Randgruppen auf der Iberischen Halbinsel (7.-17. Jahrhundert)*, Klaus Herbers, Nikolas Jaspert (ed.), Lit Verlag, Münster - Berlín, 2011, p. 301-336; «Gli schiavi davanti alla giustizia nella Catalogna bassomedievale», *Schiavitù e servaggio nella economia europea secc. XI-XVIII / Serfdom and slavery in the European economy 11th - 18th centuries. Atti della Quarantacinquesima Settimana di Studi (14-18 aprile 2013)*, Simonetta Cavaciocchi (ed.), Firenze University Press, Florència, 2014, p. 389-406.

Moltes d'aquestes publicacions són el resultat de projectes de recerca internacionals i nacionals. Entre els internacionals dirigits per ell destaquen: *Cuius regio. An Analysis of the Cohesive and Disruptive Forces Destining the Attachment of Groups of Persons to and the Cohesion within Regions as a Historical Phenomenon. The Catalan regional case*, reconegut i finançat per l'European Science Foundation (ESF/EUROCORES/CURE-AP-1), i *Food shortages, hunger and death in 11th to 13th century in Catalonia: an alternative model of analysis for short-term crises* (Marie Curie Agreement, PERG03-GA-2008-230963). Mitjançant projectes de recerca específics internacionals, ha dirigit col·laboracions amb centres de recerca estrangers, com són les universitats de Tolosa II - Le Mirail (2002-2004),

Savoie-Chambéry (2004-2006; 2007-2009), Newcastle (Universitat de Northúmbria) (2011-2012), Abu Dhabi (College University) (2014-2015).

De la llista de projectes dirigits es desprèn que Flocel Sabaté, a més d'un investigador innovador i amb una gran capacitat de treball, és un bon gestor. Ho confirma el fet d'haver creat, el 2000, un grup de recerca consolidat, «Espai, Poder i Cultura a l'edat mitjana», que ha estat el més ben valorat de Catalunya, entre els de temàtica medieval, per part de l'AGAUR, en les convocatòries del 2005, 2009 i 2014.

Ha actuat, en l'entretant, com avaluador de l'ANEP (2009-2013), l' AQU (2009-2013) i l'Executive Agency for Higher Education, Research, Development and Innovation Funding (UEFISCDI), de Romania (2012-2014).

Forma part del consell científic o de redacció de més de mig centenar de revistes i col·leccions científiques, incloent-hi col·leccions d'editorials com Brepols, L'Harmattan o Peter Lang, i revistes pertanyents a les universitats de Moscou, París-Sorbona, Navarra, Corfú, Paranà, Adolfo Ibáñez (Xile), i també de centres de recerca com el CSIC, el CNR (Itàlia) o el CONICET (Argentina), entre d'altres.

Tot i la seva joventut, ha estat distingit ja amb nombrosos reconeixements: el XII Premi Pròsper de Bofarull (1995), el VII Premi Josep Iglésies i Fort (1995), el XX Premi Joaquim Carreras Candi (1998), la I Distinció de la Generalitat de Catalunya per a la promoció de la recerca universitària (2000) i el Premi Grup de Recerca i Investigació dels III Premis Lleidatans (2014).

Text llegit pel senyor Antoni Riera i Melis en el Ple del dia 2 de febrer de 2015